

„Sa svima se šalio, a nikada srdio.“
Vlč. Vinko Halovanić kao svećenik nade u vedrini i strpljivosti

U Kalikstovim katakombama, tim najuzvišenijim i najslavnijim katakombama u Rimu – kako ih je nazvao papa Ivan XXIII. – nalaze se grobovi mnogih svetaca mučenika iz prvih kršćanskih vremena. Uz bogatstvo fresaka i ranokršćanskih simbola koji svjedoče o vjeri prvih kršćana mučenika vjere, tu su i mnogobrojni natpisi na grobovima tih istih mučenika. Jedan od natpisa o pokojniku kaže sljedeće: „Sa svima se šalio, a nikada srdio.“¹

Držim da je u ovim riječima spomena i zahvale povodom ispraćaja vlč. Vinka Halovanića u vječnost, sadržaj ovog natpisa i to baš iz Kalikstovih katakombi u Rimu, prikladno primijeniti upravo na njega. Naime, vlč. Vinko je volio hodočastiti u Rim tijekom cijeloga života. Od svojeg boravka u Rimu gdje je kao kandidat Hrvatske karmelske provincije sv. Oca Josipa studirao teologiju i pripremao se za redovnički život i gdje je prošao mukotrpne višestruke operacije očiju zbog nezgode iz mladosti, preko mnogobrojnih hodočašća koja je kao župnik organizirao za župljane u župama gdje je služio (mnogi od ovdje prisutnih župljana bili su također s njim na takvim hodočašćima i rado se i dan danas toga prisjećaju), do onih osobnih hodočašća koja su mu bila male duhovne obnove gdje se uvijek iznova nadahnjivao na korijenima kršćanske vjere, vlč. Vinko nije se prestao vraćati u Rim do posljednjeg hodočašća 2011. godine kada je, između ostaloga, posjetio i Kalikstove katakombe gdje se nalazi spomenuti natpis: „Sa svima se šalio, a nikada srdio.“

Ne znam je li ikada naišao na ovaj natpis u tim katakombama, ali držim da je njegov sadržaj svojim držanjem i pristupom drugima trajno nastojao oživotvorivati. Vlč. Vinko doista je bio čovjek koji se sa svima šalio, a vrlo rijetko se srdio. Mislim da gotovo nitko nije otišao od njega, a da nije sa sobom ponio barem zrno svjetlijeg pogleda u kojemu se uvijek krila mogućnost klijanja nade u boljitak. Svrha takvog njegovog „šalnog“ pristupa u susretima s ljudima bila je unijeti barem malo vedrine i radosti u živote drugih, budući da je smatrao da je kao svećenik prvenstveno misionar vijesti koja nije bilo kakva vijest, već je u prvom redu Radosna vijest.

Ovakav njegov, nazvao bih ga apostolat vedrine i radosti kroz šalu, apostolat koji svoj izvor, dakako, ima u Kristovoj Radosnoj vijesti, proizlazio je zasigurno i iz njegovog osobnog iskustva s poteškoćama koje je imao zbog visokog stupnja slabovidnosti tijekom gotovo cijelog života. Dobro poznajući fizičku tamu koju uzrokuju slabovidnost i sljepoća, znao je koliko

¹ Usp. Ivan Šaško, *Rim: mali vodič kroz prošlost i sadašnjost za hodočasnike i znatiželjnike*, Glas Koncila, Zagreb, 2005., 18-20.

snažnija može biti duhovna tama u kojoj se čovjek može naći zarobljen ukoliko mu netko ne ukaže na izvor duhovnoga svjetla. Stoga je on kroz apostolat vedrine i radosti ukazivao upravo na takav izvor. Dok papa Franjo kršćane diljem svijeta poziva da tijekom ove jubilejske svete 2025. godine sve više postaju i da nakon toga trajno ostanu *hodočasnici nade* (*Spes non confundit*, br. 1), za vlč. Vinka se može reći da je svojom ljudskom i svećeničkom vedrinom i radošću bio cjeloživotni hodočasnik nade.

Tu je nadu on iskazivao napose kroz krepost strpljivosti koju je nastojao gajiti u sebi i na koju je pozivao druge. Vlč. Vinko inicirao je tradiciju proslave spomendana sv. Lucije, zaštitnice slijepih i slabovidnih, u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu za članove udruga slijepih i slabovidnih osoba iz Međimurske, Varaždinske i Koprivničko-križevačke županije. Ovi su se susreti održali sve do danas. Prigodom takve proslave 2015. godine u pozdravnom govoru na početku svete mise, vlč. Vinko je potaknuo okupljene da svoju nebesku zaštitnicu, sv. Luciju, mole neka im pomogne na putu kršćanske vjere i u nošenju svakodnevnih teškoća. Pritom je naglasio: „Ona dobro znade što su ljudske muke i poteškoće. Neka nas njezin zagovor kod Boga prati da budemo strpljivi u nevoljama i prihvatimo Božju volju.“²

To je bio vlč. Vinko. Hodočasnik nade kroz krepost strpljivosti. U kulturi u kojoj smo naviknuti željeti sve i odmah i u kojoj je žurba postala stalna, pa više nemamo vremena za susrete, strpljenje je odagnala žurba, a uzeli su maha nestrpljenje i nervoza (*Spes non confundit*, br. 4). Vlč. Vinko bio je strpljiv i imao je vremena za susrete s ljudima na svim razinama. On je ponajprije volio razgovarati s ljudima i za to je uvijek imao vremena za razliku od mnogih koji ponavljaju suvremenu mantru užurbanosti koja glasi: „Nemam vremena!“

Vlč. Vinko imao je vremena. Imao je vremena za toliku djecu i mlade koje je kao župnik u župi Kamen pokraj Stobreča, u župi Gornji Draganec i u našoj župi Belica tijekom 15 godina kroz katehezu pripremao za sakramente prve pričesti i potvrde. Imao je vremena za roditelje te djece kao i za roditelje i kumove koje je pripremao da budu svjedoci vjere djeci koju su donosili na krštenje. Imao je vremena za doista mnogobrojne ministrante koje je okupljao oko ovog oltara Gospodnjeg. Imao je vremena za mlade ljude savjetujući ih u njihovim životnim propitivanjima i traženjima. Imao je vremena za zaručnike koje je pripremao za sakrament ženidbe. Imao je vremena za obitelji koje je posjećivao u njihovim domovima i koje su ga rado primale tijekom blagoslova obitelji, ali i izvan toga. Imao je vremena za najbliže župne suradnike: za članove župnog pastoralnog i ekonomskog vijeća s kojima je planirao kako

² U varaždinskoj katedrali proslavljena misa za slijepu i slabovidne osobe (13. XII. 2015.), u: <https://www.varazdinske-vijesti.hr/aktualno/u-varazdinskoj-katedrali-proslavljena-misa-za-slijepu-i-slabovidne-osobe-2270> (21. I. 2025.).

pastoralni rad tako i potrebnu materijalnu obnovu župe. Imao je vremena za mnogobrojne časne sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova koje su kroz njegovo župničko vrijeme djelovale u našoj župi. Kao onaj koji je volio pjevati imao je vremena za župni zbor kojega je podržavao u nastojanju da se i liturgijskim pjevanjem otvaraju riznice otajstva božanskoga kroz proslavu crkvenih svetkovina i župnih blagdana. Imao je vremena za suradnički odnos s upravom naše općine i sa svim sportskim i kulturnim udrugama u vidu poboljšanja materijalne i duhovne kvalitete života ljudi. Imao je vremena za suradnju s ravnateljem naše škole i s učiteljima za dobrobit djece i mladih. Imao je vremena za vjeroučitelje iz naše župe i za one koji su djelovali u našoj župi, a s kojima je planirao i ostvarivao katehetski navještaj vjere. Imao je vremena redovnička i svećenička zvanja iz naše župe kojima je očinskim i bratskim savjetom, te ponajprije primjerom svjedočio vrijednosti Božjega kraljevstva. Imao je vremena za kolege svećenike iz dekanata s kojima je surađivao u redovitom zajedničkom pastoralnom radu, kao i za svećenike iz Svećeničkog doma u Varaždinu s kojima je proveo posljednje godine života. Napose je – zbog već spomenutog osobnog iskustva – imao vremena za bolesne članove naše župne zajednice koje je posjećivao u njihovim domovima ili u bolnici, dijeleći s njima njihov teret boli i patnje i podjeljujući im sakramente duhovnoga okrjepljenja. Imao je vremena za ožalošćene obitelji koje su izgubile svoje najmilije, a koje je tješio riječima vjere i nadom u uskrsnuće. Imao je vremena i za one članove župne zajednice koji su bili distancirani od vjere i Crkve. Promatrao ih je ponajprije u kontekstu situacije u kojoj su oni bili da bi ih pokušao dovesti do onoga što bi mogli postati: braća i sestre u Kristu.

Ukratko, vlč. Vinko imao je vremena za svakoga i time puno strpljenja za svakoga. U darovanom vremenu na svim je spomenutim razinama susreta bio strpljiv u oslušivanju sugovornika kako bi mu, nerijetko kroz šalu, darovao onu razinu vedrine i radosti koja mu je u tom trenutku bila potrebna. Papa Franjo u buli proglašenja Svete godine jubileja 2025. *Nada ne razočarava (Spes non confundit)* u broju 4 ističe: „Sveti Pavao često spominje strpljivost kako bi istaknuo važnost ustrajnosti i pouzdanja u Božje obećanje, ali prije svega svjedoči da je Bog strpljiv s nama. On je 'Bog postojanosti i utjehe' (Rim 15, 5). Strpljenje, koje je također plod Duha Svetoga, održava nadu živom i jača je kao krepost i način života. Zato naučimo često tražiti milost strpljivosti, koja je kći nade i ujedno je podupire i jača.“

Dragi naš vlč. Vinko!

Hvala vam na vremenu kojega ste nam darovali kao naš župnik, kao kolega svećenik, kao prijatelj i kao brat u Kristu. Hvala vam što ste s nama podijelili od Boga darovanu vam milost strpljivosti koju ste iskazivali tijekom svakog susreta. Hvala vam na svakoj šali kojom ste nas nastojali razvedriti i utješiti u našim nevoljama. Danas, na spomendan vašeg nebeskog

zaštitnika sv. Vinka, đakona i mučenika, smo mi našli malo vremena za vas. Ne da bismo vam čestitali imendan, već da bismo u ovom slavlju proslavili dan vašeg rođenja (*dies natalis*) za nebo kao što su to činili prvi kršćani u Kalikstovim katakombama u Rimu kada bi se okupljali na grobovima pokojnika. Našli smo malo vremena da bismo u našoj beličkoj župnoj crkvi – gdje ste vi toliko puta molili za nas – mi danas molili za vas da Bog postojanosti i utjehe bude ponajprije strpljiv s vašim slabostima, a onda da nagradi vašu svećeničku postojanost i strpljivost koju se svjedočili vašim životom.

Nada u strpljivoj vedrini koju ste pronosili svojim životom nikoga od nas nije ostavila razočaranim. Uvjereni smo da nada u Kristovo svjetlo vječnosti ni vas neće ostaviti razočaranim, te da ćete u njegovom domu trajno gledati svjetlo njegove Slave. Bog nade, postojanosti i utjehe neka vam udijeli vječni pokoj u njegovoj vedrini i radosti.

Ivan Dodlek